

PENITENTIAIRE INRICHTING SINT MAARTEN

VERVOLGONDERZOEK NAAR DE RECHTSPOSITIE EN PERSONEEL EN ORGANISATIE

PENITENTIAIRE INRICHTING SINT MAARTEN

**VERVOLGONDERZOEK NAAR DE RECHTSPOSITIE
EN PERSONEEL EN ORGANISATIE**

Raad voor de rechtshandhaving
Oktober 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Lijst met gebruikte afkortingen	6
Voorwoord	7
Samenvatting en aanbeveling	9
Samenvatting	9
Aanbeveling	11
Summary and recommendations	12
Summary	12
Recommendation	14
1 Inleiding	15
1.1 Inleiding en aanleiding	15
1.2 Doelstelling	15
1.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen	15
1.4 Toetsingskader	15
1.5 Onderzoeksaanpak en -methode	15
1.6 Afbakening	16
1.7 Leeswijzer	16
2 Onderzoeksresultaten: Rechtspositie	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Rechtmatige insluiting	17
2.2.1 Aanbevelingen 2016	17
2.2.2 Bevindingen 2018	18
2.2.3 Conclusie 2018	18
2.2.4 Waardering 2018	18
2.3 Huisregels	19
2.3.1 Aanbevelingen 2016	19
2.3.2 Bevindingen 2018	19
2.3.3 Conclusie 2018	19
2.3.4 Waardering 2018	19
2.4 Activiteitenprogramma	20
2.4.1 Aanbevelingen 2016	20

2.4.2	Bevindingen 2018	20
2.4.3	Conclusie 2018.....	21
2.4.4	Waardering 2018	22
2.5	Accommodatie en hygiëne	22
2.5.1	Aanbevelingen 2016	22
2.5.2	Bevindingen 2018	23
2.5.3	Conclusie 2018.....	24
2.5.4	Waardering 2018	24
2.6	Voeding en winkel	24
2.6.1	Aanbeveling 2016	25
2.6.2	Bevindingen 2018	25
2.6.3	Conclusie 2018.....	25
2.6.4	Waardering 2018	26
2.7	Maatschappelijk contact.....	26
2.7.1	Aanbevelingen 2016	26
2.7.2	Bevindingen 2018	26
2.7.3	Conclusie 2018.....	27
2.7.4	Waardering 2018	27
2.8	Toegang zorg.....	27
2.8.1	Aanbevelingen 2016	27
2.8.2	Bevindingen 2018	28
2.8.3	Conclusie 2018.....	28
2.8.4	Waardering 2018	29
2.9	Sancties en maatregelen	29
2.9.1	Aanbeveling 2016	29
2.9.2	Bevindingen 2018	29
2.9.3	Conclusie 2018.....	29
2.9.4	Waardering 2018	30
2.10	Klachtafhandeling en toezicht.....	30
2.10.1	Aanbevelingen 2016	30
2.10.2	Bevindingen 2018	30
2.10.3	Conclusie 2018.....	31
2.10.4	Waardering 2018	32
3	Onderzoeksresultaten: Personeel en organisatie.....	33
3.1	Inleiding	33
3.2	Personele zorg	33

3.2.1 Aanbevelingen 2016	33
3.2.2 Bevindingen 2018	33
3.2.3 Conclusie	34
3.2.4 Waardering	35
3.3 Communicatie	35
3.3.1 Aanbevelingen 2016	35
3.3.2 Bevindingen 2018	35
3.3.3 Conclusie	36
3.3.4 Waardering	36
3.4 Integriteit	36
3.4.1 Aanbevelingen 2016	36
3.4.2 Bevindingen 2018	36
3.4.3 Conclusie	36
3.4.4 Waardering	37
3.5 Evaluatie	37
3.5.1 Aanbeveling 2016	37
3.5.2 Bevindingen 2018	37
3.5.3 Conclusie	37
3.5.4 Waardering	37
4 Conclusie & aanbeveling	38
4.1 Aanbevelingen Raad en CPT	39
4.2 Aanbeveling Raad 2018	42

Lijst met gebruikte afkortingen

CPT	European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment
CvT	Commissie van Toezicht
IJenV	Inspectie Justitie en Veiligheid
JIS	Justitieel Informatie Systeem
JVO	Justitieel Vierpartijenoverleg
MvJ	Minister van Justitie
OM	Openbaar Ministerie
P.i.	Penitentiaire Inrichting
Pointe Blanche gevangenis	Pointe Blanche gevangenis en huis van bewaring
Raad	Raad voor de rechtshandhaving
VI	Voorwaardelijke invrijheidstelling

Voorwoord

In 2016 en 2017 heeft de Raad inspecties verricht naar het detentiewezen. Dit op verzoek van de Ministers van Justitie van het Koninkrijk (JVO) en in verband met de monitoring van de aanbevelingen gedaan door de *European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment* (CPT). Bij de inspecties zijn onder meer aanbevelingen van de CPT betrokken. De onderzoeken gingen uit van een zestal deelonderwerpen vervat in drie deelrapporten, te weten: rechtspositie en personeel & organisatie (deelrapport 1; 2016), interne veiligheid en maatschappijbeveiliging (deelrapport 2; 2017) en omgang met gedetineerden en maatschappelijke re-integratie (deelrapport 3; 2017). Overeenkomstig de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving zijn alle drie de deelrapporten door de Raad aan de minister van Justitie gezonden.¹ Diezelfde wet bepaalt tevens dat de minister van Justitie het inspectierapport alsmede zijn reactie daarop binnen zes weken aan het vertegenwoordigende orgaan van het betrokken land zendt.² Het is de Raad niet gebleken dat de minister hieraan heeft voldaan voor wat betreft het deelrapport rechtspositie en personeel & organisatie.

Middels onderhavig review onderzoek monitort de Raad voor het jaar 2018 de opvolging van de door de Raad en het CPT geformuleerde aanbevelingen over de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie.

In het rapport van 2016 gaf de Raad aan zich ernstige zorgen te maken over de situatie van de gevangenis en huis van bewaring. De Raad concludeerde dat de inrichting zowel op het gebied van rechtspositie van gedetineerden als op het gebied van personeel & organisatie ver verwijderd was van een niveau waarvan kon worden gezegd dat het voldeed aan (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT) normen. Bestuurlijke aandacht en het besef dat de gevangenis de problemen niet alleen kon oplossen was dringend nodig.

In de Staat van de rechtshandhaving 2017 meldt de Raad het volgende:

“De Raad meent dat de rechtshandhaving op Sint Maarten momenteel zo kwetsbaar is, dat het onveranderd doorgaan op deze manier, niet meer te verdedigen valt en daarmee onverantwoord is. De organisaties binnen de rechtshandhaving die zich dagelijks inzetten voor een veilig(er) Sint Maarten verdienen dezelfde toewijding van de overheid en het bestuur. Om die reden gebruikt de Raad deze Staat van de rechtshandhaving 2017 als oproep aan de overheid om de aandacht aan de rechtshandhaving te schenken die het nodig heeft. De Raad acht het daarbij van belang te benadrukken dat de bestuurlijke aandacht voor de rechtshandhaving prioriteit heeft, waarna vervolgens moet worden voorzien in de structurele oplossingen voor de grote uitdagingen waar Sint Maarten voor staat. Samenwerking binnen het Koninkrijk staat daarbij voor wat betreft de Raad voorop.”

Deze passage geldt onverkort voor de gevangenis te Pointe Blanche. Nu, twee jaar later blijkt dat aan de in 2016 geconstateerde situatie vrijwel niets (ten positieve) is veranderd. Sterker nog de Raad moet de noodklok luiden, omdat de algehele situatie, en meer specifiek de

---

¹ Artikel 30 lid 4 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

² Artikel 30 lid 5 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

situatie ten aanzien van de twee onderzochte aspecten, zodanig is verergerd dat geconcludeerd moet worden dat de gevangenis in de huidige staat zowel qua *humane detentie* als qua *werkplek* volledig ongeschikt is. De Raad wijst in dit verband ook naar zijn reviewrapport '*Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Vervolgonderzoek naar de interne veiligheid en maatschappijbeveiliging*'. In dat rapport constateert de Raad onder meer dat de gevangenis in het geheel niet voorbereid is (geweest) op de preventie en beheersing van calamiteiten en dat er gezien de staat van de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht er onverantwoord verhoogde risico's voor de maatschappij zijn.

De Raad merkt op dat er sinds de passage van de orkanen (meer) aandacht is voor de gevangenis, maar dat de mate van urgentie nog onvoldoende uit de verf komt. De Raad meent dan ook dat de toestand waarin de gevangenis verkeert, zodanig deplorabel en alarmerend is dat niet alleen vanuit het Land Sint Maarten, maar ook vanuit het Koninkrijk gezorgd dient te worden dat de gevangenis en huis van bewaring te Pointe Blanche binnen de kortst mogelijke termijn gaat voldoen aan de (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT) normen waaraan de landen binnen het Koninkrijk zich gecommitteerd hebben.

Net als bij eerdere onderzoeken van de Raad het geval was, werkten de betrokken organisaties en personen op constructieve wijze mee aan het onderzoek. De Raad dankt de personen die zijn benaderd nogmaals zeer hartelijk voor hun medewerking.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING,

mr. F.E. Richards, voorzitter,
mr. G.H.E. Camelia,
mr. Th. P.L. Bot.

Samenvatting en aanbeveling

Samenvatting

Inleiding

In 2016 en 2017 heeft de Raad inspecties verricht naar het detentiewezen in Sint Maarten op verzoek van de Ministers van Justitie van het Koninkrijk (JVO) en in verband met de monitoring van de aanbevelingen van de *European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment*. De inspecties hadden betrekking op de Point Blanche gevangenis en Huis van Bewaring. Bij de inspecties zijn onder meer aanbevelingen van het CPT betrokken.

De onderzoeken gingen uit van een zestal deelonderwerpen vervat in drie deelrapporten, te weten: rechtspositie en personeel & organisatie (deelrapport 1; 2016), interne veiligheid en maatschappijbeveiliging (deelrapport 2; 2017) en omgang met gedetineerden en maatschappelijke re-integratie (deelrapport 3; 2017). Overeenkomstig de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving zijn alle drie de deelrapporten door de Raad aan de minister van Justitie gezonden.³ Diezelfde wet bepaalt tevens dat de minister van Justitie het inspectierapport alsmede zijn reactie daarop binnen zes weken aan het vertegenwoordigende orgaan van het betrokken land zendt.⁴ Het is de Raad niet gebleken dat de minister hieraan heeft voldaan voor wat betreft het deelrapport rechtspositie en personeel & organisatie.

In dit vervolgonderzoek toetst de Raad of opvolging is gegeven aan de door de Raad en het CPT geformuleerde aanbevelingen met betrekking tot het eerste van de drie gepubliceerde deelrapporten. Het betreft het deelrapport: Rechtspositie en personeel & organisatie (2016).

Stand van zaken aanbevelingen

De Raad concludeert dat van de in totaal achttien aanbevelingen van de Raad er slechts twee zijn opgevolgd. Daarnaast blijken geen één van de twaalf aanbevelingen van het CPT te zijn opgevolgd. De Raad maakt zich ernstig zorgen hierover, omdat een groot deel van de aanbevelingen aan de kern van het detentiewezen raakt.

Algemene conclusie

In 2016 en 2017 vroeg de Raad in drie verschillende (deel-)rapporten over het detentiewezen (nogmaals) dringende aandacht voor de situatie in de Pointe Blanche gevangenis en Huis van Bewaring. De Raad vond de situatie toen al dusdanig ernstig en onhoudbaar dat snel veranderingen nodig waren. Er was reeds toen een ondergrens overschreden. Het was tijd voor actie en de Raad spoorde de gevangenis, het ministerie van Justitie en het Land Sint Maarten aan hun verantwoordelijkheid op te pakken. De Raad was voorstander van een nieuwe detentie faciliteit en vond dat bij de aanpak van de problematiek van de gevangenis samenwerking voorop diende te staan. In de verschillende rapporten deed de Raad een groot aantal aanbevelingen ter verbetering.

---

³ Artikel 30 lid 4 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

⁴ Artikel 30 lid 5 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

Hoewel de Raad ervanuit ging dat begin 2017 een dieptepunt was bereikt ten aanzien van de gevangenis bleek de situatie anno 2018 nog erger. Mede als gevolg van het natuurgeweld in september 2017 is de Raad genoodzaakt te concluderen dat naar aanleiding van de reeds in 2016 geconstateerde deplorabele toestand niet wezenlijk veel is veranderd én dat de situatie in de gevangenis zelfs is verslechterd. Er is sprake van ernstige schendingen van (inter-)nationaal geldende wetgeving en normen. De omstandigheden waaronder gewoond en gewerkt moeten worden zijn intussen zodanig slecht dat voortzetting daarvan op deze wijze absoluut onverantwoord is. Daarnaast is de gevangenis in het geheel niet voorbereid (geweest) op de preventie en beheersing van calamiteiten en gezien de staat van de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht zijn er onverantwoord hoge risico's voor de maatschappij. Voorts wijst de Raad op de grote en onacceptabele risico's voor de samenleving als de gedetineerden vrij komen. Er vindt op het moment namelijk in het geheel geen resocialisatie plaats. Het feit dat een deel van de gedetineerden tijdelijk in het buitenland verblijft, zorgt volgens de Raad dat de situatie niet nog meer uit de hand loopt. Echter de Raad benadrukt dat dit een bijzondere en tijdelijke situatie betreft en dat er in een structurele oplossing dient te worden voorzien.

Gezien de algehele staat van de gevangenis en de gevolgen daarvan in de dagelijkse praktijk moet de Raad dan ook concluderen dat de gevangenis momenteel detentieongeschikt is en tevens ongeschikt is als werkplek. Van een *humaan* detentieklimaat en veilige werkplek is geen sprake.

Meerdere (internationale) instanties hebben reeds aan de bel getrokken, maar volgens de Raad zit er onvoldoende vaart achter de benodigde beslissingen en uitvoering daarvan. De Raad dringt er daarom nogmaals bij de daarvoor verantwoordelijken op aan de hoognodige beslissingen te nemen en structurele maatregelen te treffen. Hierbij ziet de Raad ook een actieve rol voor het Koninkrijk weggelegd. Noch de gevangenis, noch het ministerie van Justitie of het Land Sint Maarten kunnen de complexe problematiek volgens de Raad zelfstandig oplossen. De Raad benadrukt nogmaals dat samenwerking geboden is zodat de gevangenis binnen de kortst mogelijke termijn gaat voldoen aan de (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT) normen waaraan de landen binnen het Koninkrijk zich gecommitteerd hebben.

De Raad wijst op zijn reviewonderzoek genaamd '*Penitentiare inrichting Sint Maarten. Vervolgonderzoek naar de interne veiligheid en maatschappijbeveiliging*' dat het beste in samenhang met dit rapport gelezen kan worden.

De herhaaldelijke bevindingen leiden tot de conclusie dat de aanbevelingen van de Raad stelselmatig niet worden opgevolgd.

De Raad neemt waar dat er wel - zelfs reeds gedurende lange tijd - wordt gesproken over de problematiek, maar dat de staatsrechtelijke systematiek van controle, toezicht en waarborging binnen het Land en het Koninkrijk niet functioneert.

Inmiddels heeft de Raad *en detail* vernomen dat er vanuit het Ministerie van Justitie opnieuw aan een plan wordt gewerkt voor de herbouw en renovatie van de gevangenis, alsmede plannen voor het personeel, resocialisatie, alternatieve straffen en in het algemeen een verbeterd regime. Alhoewel er inmiddels meerdere plannen van aanpak (2010,2014,2016, 2017) hebben gelegen die niet dan wel slechts ten dele zijn uitgevoerd, de beperkte renovatie-

werkzaamheden uit 2014 die wel zijn uitgevoerd inmiddels alweer teniet zijn gedaan, is de Raad op basis van de geschiedenis terughoudend met zijn optimisme over de voornemens (zie ook het rapport van de Raad 2017) . Evengoed leent de situatie van wederopbouw zich er voor om de regering van Sint Maarten, de Minister van Justitie in het bijzonder, het voordeel van de twijfel te gunnen. Daarbij tekent de Raad aan dat de tussen Sint Maarten en Nederland overeengekomen deadlines van 1 augustus voor de reparatie van de buitenmuur respectievelijk medio september 2018 voor wat betreft het Plan, gemonitord zullen worden. De Raad spreekt tevens de verwachting uit dat er voor of bij die deadline dan ook een allesomvattend en concreet uitvoerbaar plan ligt, tevens voorzien van de waarborgen voor continuïteit na uitvoering. Voorzover er tegen die tijd geen behoorlijke vooruitgang is geboekt, is het mechanisme van de Raad waar het het doen van onderzoek en aanbevelingen betreft, uitgeput.

Aanbeveling

Neem opvolging en uitvoering van de niet uitgevoerde aanbevelingen van de Raad voor de rechtshandhaving en van het CPT met prioriteit ter hand.

Summary and recommendations

Summary

Introduction

In 2016 and 2017, the Law Enforcement Council has conducted an inspection at the Pointe Blanche prison and remand center in St. Maarten. This was done at the request of the Ministers of Justice of the Kingdom (JVO) and in connection with the monitoring of the recommendations of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT-committee / CPT). The Council has included the recommendations made by the CPT as part of the standards in the inspections. The (threefold) inspections were based on the international accepted general standards and divided on six aspects: Legal status of prisoners and Personnel & Organisation (report 1; 2016), internal security and safety of society (report 2; 2017) and treatment of detainees and social reintegration (report 3; 2017). In accordance with the Kingdom Act on the Law Enforcement Council all three reports were sent to the Minister of Justice by the Council. The same law also stipulates that the Minister of Justice shall send the inspection report and his reaction on the report within six weeks to the parliament of Sint Maarten. The Council has no indication that the minister has complied with this obligation.

In this follow-up report (review), the Council reviews the follow up of the recommendations made by the Council (total 18) and the CPT (total 12) with regards to the first of the three published reports: Legal status of prisoners and Personnel & Organization (2016).

Follow-up on recommendations

The Council concludes that only 2 of the 18 recommendations have been addressed. In addition, none of the 12 recommendations made by the CPT have been followed-up. The Council is seriously concerned about this, because most of the recommendations relate to the core of the detention system.

General conclusion

In three different reports dated from 2016 and 2017 the Council (again) asked urgent attention regarding the situation in the Pointe Blanche Prison. The Council qualified the situation to be so serious and untenable that swift action and changes were urgently needed, as rock bottom was reached. The Council urged the prison, the Ministry of Justice and the government of St. Maarten to address their responsibilities. The Council favored a new detention facility and considered that cooperation should be paramount in tackling the problem of prison. The Council made a large number of recommendations for improvement.

Although the Council assumed that the prison had hit rock bottom early 2017, the situation in 2018 is deemed to be even worse. Partly as a result of the forces of nature in September 2017 (hurricanes Irma and Maria), the Council was led to conclude that, in the context of the deplorable situation already observed in 2016, no substantial changes were initiated and that the situation in prison has even deteriorated. There are grave violations of (inter-)national legislation and standards as well as human rights. In the meantime, the living and working conditions are so poor that continuation in this manner is absolutely unjustified. In addition, the prison is (was) not prepared at all for the prevention and management of calamities and given

the state of security provisions and supervision, there are unjustified risks to society. The Council also points to the large and unacceptable risks to society when the detainees are released. At the moment, there is no resocialization at all. According to the Council, the fact that a part of the detainees are temporarily placed abroad hinders the situation from getting even worse. However, the Council emphasizes that this is an extraordinary and temporary situation and stresses that a structural solution must be provided.

Considering the overall state of the prison and the consequences thereof in daily practice, the Council must conclude that the prison is currently inadequate for detention as well as a workplace. By no means there is a *humane* detention climate and safe working environment in prison.

Several (international) organisations have already tried to get the needed attention, but the Council stresses that there is insufficient urgency behind the necessary decisions and their implementation. The Council therefore urges the responsible parties to take the much-needed decisions and implement structural measures. The Council also sees an active role for the Kingdom. According to the council neither the prison, nor the Ministry of Justice or the country St. Maarten can solve the complex problems on their own. The Council reiterates the need for cooperation so that in the shortest possible time the prison will be enabled to meet the (inter-)national laws and regulations and (CPT) standards to which the countries of the Kingdom have committed themselves.

Within this context the Council refers to his reviewreport '*Correctional facility Sint Maarten. A follow-up research into the internal security and security of the society*' which can best be read in cohesion with this report.

The perpetual same and aggravating findings lead to the conclusion that the Council's recommendations are not systematically followed-up.

The Council observes that for a long time discussions on this problematic issue have been going on. However, it appears that the legal constitutional system of monitoring and control, supervision and safeguard within neither the country nor the Kingdom is functioning.

In the meantime, the Council has learned in detail that the Ministry of Justice is writing another plan of approach for the reconstruction and renovation of the prison, as well as plans for staff, resocialisation, alternative penalties and, in general, an improved regime. There have been several plans of approach (2010, 2014, 2016, 2017) which have not been carried out or are only partially implemented and the limited renovation work from 2014 which has been carried out has already been destroyed. Therefore considering this history the Council is reluctant with its optimism about the intents (see also the report of the Council in 2017). Likewise, the situation of reconstruction lends itself to granting the government of St. Maarten, the Minister of Justice in particular, the benefit of the doubt. In addition, the Council states that the deadlines agreed between St. Maarten and the Netherlands on August 1st for the repair of the external wall, respectively, mid-September 2018 as far as the Plan is concerned will be monitored by the Council. The Council also expresses the expectation that, before or at that deadline, there is a comprehensive and concrete plan to be implemented, with the safeguards for continuity after implementation. To the extent that no significant progress has been made by then, the Council's mechanism for inspections and making recommendations will be exhausted.

Recommendation

Prioritize the recommendations made by the Law Enforcement Council and the CPT that have not yet been taken up.

1 Inleiding

1.1 Inleiding en aanleiding

In 2016 en 2017 heeft de Raad op verzoek van de Ministers van Justitie van het Koninkrijk (JVO) en in verband met de monitoring van de CPT-aanbevelingen, inspecties verricht naar het detentiewezen in Sint Maarten. De inspecties hadden betrekking op de Point Blanche gevangenis en Huis van Bewaring (hierna Point Blanche gevangenis). Bij de inspecties zijn onder meer aanbevelingen van het CPT betrokken.

De onderzoeken gingen uit van een zestal deelonderwerpen vervat in drie deelrapporten, te weten: rechtspositie en personeel & organisatie (deelrapport 1; 2016), interne veiligheid en maatschappijbeveiliging (deelrapport 2; 2017) en omgang met gedetineerden en maatschappelijke re-integratie (deelrapport 3; 2017).

In dit vervolgonderzoek toetst de Raad of opvolging is gegeven aan de door de Raad en het CPT geformuleerde aanbevelingen met betrekking tot het eerste van de drie gepubliceerde deelrapporten. Het betreft het deelrapport:

- Rechtspositie en personeel & organisatie (2016).

1.2 Doelstelling

Door middel van dit onderzoek wil de Raad in beeld brengen of en zo ja, op welke wijze opvolging is gegeven aan zijn aanbevelingen en die van het CPT inzake de Point Blanche gevangenis.

1.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

Op welke wijze is opvolging gegeven aan de aanbevelingen van de Raad en het CPT ten aanzien van de onderwerpen rechtspositie en personeel & organisatie?

Het gaat hierbij om 18 aanbevelingen van de Raad en 12 aanbevelingen van het CPT met betrekking tot respectievelijk de deelonderwerpen rechtspositie en personeel & organisatie.

1.4 Toetsingskader

Uitgangspunt van dit vervolgonderzoek zijn de aanbevelingen zoals die zijn opgenomen in het rapport uit 2016 (deelonderzoek 1). De Raad beoordeelt de opvolging van de geformuleerde aanbevelingen: deze vormen het kader.

1.5 Onderzoeksaanpak en -methode

Overeenkomstig de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving zijn alle drie de deelrapporten door de Raad aan de minister van Justitie gezonden.⁵ Diezelfde wet bepaalt tevens dat de minister van Justitie het inspectierapport alsmede zijn reactie daarop binnen zes weken aan

---

⁵ Artikel 30 lid 4 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

het vertegenwoordigende orgaan van het betrokken land zendt.⁶ Het is de Raad niet gebleken dat de minister hieraan heeft voldaan voor wat betreft het deelrapport rechtspositie en personeel & organisatie.

De Raad hield observaties in de inrichting en interviews met functionarissen binnen de gevangenis, gedetineerden en medewerkers van het openbaar ministerie, commissie van toezicht en advocatuur. De Raad stelde overeenkomstig de Rijkswet onder meer het interim managementteam van de gevangenis in de gelegenheid binnen een door de Raad gestelde redelijke termijn op het inspectierapport te reageren. Er is geen reactie van het MT ontvangen.

1.6 Afbakening

Deze inspectie betreft een vervolgonderzoek, waarbij de inspectie primair is gericht op de wijze waarop de minister van Justitie en de dienst of instelling waarop de aanbevelingen zich richtten, hebben gereageerd op de overwegingen en de aanbevelingen van de Raad.

Het onderzoek heeft betrekking op de periode van januari 2017 tot en met juni 2018.

1.7 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk 1 bevatten de hoofdstukken 2 en 3 de onderzoeksresultaten van de respectievelijke onderwerpen: rechtspositie en personeel & organisatie. Hoofdstuk 4 bevat een eindconclusie ten aanzien van zowel de aanbevelingen van de Raad als ook die van het CPT.

---

⁶ Artikel 30 lid 5 Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving), Stb. 2010, 338.

2 Onderzoeksresultaten: Rechtspositie

2.1 Inleiding

Aan de hand van negen criteria uit een door de Raad opgesteld toetsingskader heeft de Raad in het rapport uit 2016 beoordeeld hoe het is gesteld met de rechtspositie van gedetineerden in de Pointe Blanche gevangenis en het huis van bewaring (hierna ook: Pointe Blanche gevangenis). De Raad deed in dit kader *dertien* aanbevelingen aan de minister van Justitie. Ook werd aanbevolen om de *niet opgevolgde* aanbevelingen geformuleerd door het CPT alsnog op te volgen.

De Raad beoordeelt de opvolging van de geformuleerde aanbevelingen. Eerst geeft de Raad het criterium weer en vervolgens de daaruit voortvloeiende aanbeveling(en) van de Raad. Indien van toepassing is (zijn) ook de daarmee verband houdende en niet opgevolgde aanbeveling(en) van het CPT weergegeven. Daarna worden de bevindingen weergegeven, gevolgd door een analyse. Tenslotte geeft de Raad in vergelijking met 2016 schematisch in kleur een waardering van de stand van zaken m.b.t. de opvolging van de aanbeveling(en) weer. Als er niets is veranderd aan de situatie blijft de waardering hetzelfde als in 2016. Als het is verergerd dan wel de aanbeveling niet is opgevolgd, dan is de waardering naar beneden bijgesteld. In het geval de situatie is verbeterd dan wel de aanbeveling is opgevolgd is de waardering naar boven bijgesteld.

2.2 Rechtmatige insluiting

Gedetineerden dienen op basis van een rechtmatige titel te worden ingesloten. Het is daarom zaak dat een inrichting alle documenten rondom insluiting en identiteit goed controleert en vastlegt in het gedetineerdendossier.

2.2.1 Aanbevelingen 2016

De aanbevelingen die de Raad in het kader van het criterium rechtmatige insluiting deed zijn:

- Zorg ervoor dat de gevangenis op korte termijn daadwerkelijk kan gaan werken met het JIS zodat dit onder meer het insluitingsproces, de registratie en de berekening van de einddatum ten goede komt.
- Bevorder dat alle insluitingsdocumenten tijdig voorhanden zijn.
- Leg het proces rond het vaststellen dan wel verifiëren van de identiteit van de gedetineerde vast, inclusief de wijze waarop en de middelen waarmee dit plaatsvindt.

De aanbeveling van het CPT die hiermee verband houdt en niet werd opgevolgd, is:

- The CPT recommends that all prisoners be accurately informed of their release date from prison as soon as possible after their admission to prison (...).

2.2.2 Bevindingen 2018

Justitieel Informatie Systeem (JIS)

De penitentiaire inrichting (p.i) beschikt over het bedrijfsprocessensysteem JIS, echter functioneerde dat in 2017 niet naar behoren. Voorts bleven betalingen van rekeningen uit, waardoor de reeds in 2016 geconstateerde 'kinderziektes' niet opgelost konden worden. In het eerste kwartaal van 2018 zijn alsnog de rekeningen betaald, maar het systeem werkt volgens geïnterviewden nog steeds niet.

Insluitingsdocumenten

Voor wat betreft het tijdig voorhanden zijn van benodigde insluitingsdocumenten zijn geen wijzigingen. Een medewerker van de gedetineerdenzorg geeft aan dat het nog steeds voorkomt dat het vonnis niet beschikbaar is bij binnenkomst van een nieuwe gedetineerde.

Intake

Het proces rond het vaststellen dan wel verifiëren van de identiteit van de gedetineerde is niet schriftelijk vastgelegd.

Vrijlatingsdatum

Een medewerker van de gedetineerdenzorg geeft aan dat deze afdeling altijd de vrijlatingsdatum voor elke gedetineerde berekent, maar dat de gedetineerde zelf het initiatief moet nemen om geïnformeerd te worden over zijn of haar exacte vrijlatingsdatum. In die gevallen wordt het aan de gedetineerde medegedeeld.

2.2.3 Conclusie 2018

Zowel de situatie rondom het JIS als die omtrent de insluitingsdocumenten en intake zijn ongewijzigd gebleven. De Raad concludeert dat drie aanbevelingen van de Raad niet zijn opgevolgd.

Het CPT vindt het belangrijk dat gedetineerden zo spoedig mogelijk na binnenkomst geïnformeerd worden over de datum van vrijlating. De Raad meent dat het initiatief niet bij de gedetineerde, maar bij de p.i. moet liggen om de gedetineerde actief te informeren. De Raad concludeert dat de aanbeveling van het CPT over de datum van vrijlating nog steeds niet is opgevolgd.

2.2.4 Waardering 2018

Tabel 1: Waardering Raad rechtmatige insluiting

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Rechtmatige insluiting	Oranje	Licht groen	Oranje	Oranje

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

2.3 Huisregels

Een gedetineerde moet bij binnenkomst in een inrichting zoveel mogelijk in een voor hem begrijpelijke taal op de hoogte worden gesteld van zijn rechten en plichten. Daarbij moet ook duidelijk zijn hoe hij zich kan beklagen. Om die reden is de directeur van een inrichting verplicht om op grond van de wet huisregels vast te stellen. Het is eveneens van belang dat medewerkers van de inrichting met iedere nieuw binnengekomen gedetineerde een intakegesprek houden, waarin onder andere uitleg wordt gegeven over de interne gang van zaken en geldende regels.

2.3.1 Aanbevelingen 2016

De aanbevelingen die de Raad in het kader van het criterium huisregels deed zijn:

- Stel de huisregels conform de wet ook in het Spaans op.
- Besteed bij de beschrijving van het intakeproces aandacht aan het informeren van de gedetineerde en registratie daarvan.

2.3.2 Bevindingen 2018

Huisregels

Uit het interview met gedetineerden volgt dat zij bij binnenkomst worden geïnformeerd over de belangrijkste regels en daarna ook schriftelijk de huisregels ontvangen. De huisregels zijn niet in het Spaans vertaald.

Informeren gedetineerde en registratie

Zoals in paragraaf 2.2.2. kon worden gelezen is het intakeproces in het geheel niet schriftelijk beschreven.

2.3.3 Conclusie 2018

De huisregels dienen nog in het Spaans vertaald te worden om aan dit wettelijke vereiste te voldoen. Voorts is geen schriftelijke beschrijving van het intakeproces voorhanden. De Raad concludeert dat de twee aanbevelingen van de Raad niet zijn opgevolgd.

2.3.4 Waardering 2018

Tabel 2: Waardering huisregels

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Huisregels	Licht groen	Licht groen	Licht groen	Oranje

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

2.4 Activiteitenprogramma

Gedetineerden hebben recht op een aantal activiteiten, zoals dagelijks twee uur luchten, minimaal tweemaal per week drie kwartier sport, wekelijks bibliotheek-bezoek, onderwijs en recreatie (minimaal zes uur per week waarvan ten minste twee blokken van twee uur aaneengesloten).

2.4.1 Aanbevelingen 2016

De aanbevelingen die de Raad in het kader van het criterium activiteitenprogramma deed zijn:

- Actualiseer de bibliotheek met in ieder geval actuele juridische bronnen en onderzoek of een samenwerkingsverband met de plaatselijke bibliotheek mogelijk is.
- Onderzoek of het wenselijk is om beleid vast te stellen over (financiële) compensatie van de gedetineerde in het geval het werk buiten zijn schuld om uitvalt. Indien het wenselijk wordt bevonden stel dan het beleid ook vast.

De aanbeveling van het CPT die hiermee verband houdt en niet werd opgevolgd, is:

- The CPT reiterates its recommendation that activities for prisoners be further developed, with a view to ensuring that all prisoners (including those on remand) can spend a reasonable part of the day (i.e. 8 hours or more) outside their cells engaged in purposeful activities of a varied nature: work, preferably with vocational value; education; sport; recreation/association.

2.4.2 Bevindingen 2018

Werd in 2016 nog geconstateerd dat het programma steeds soberder werd en de gevangenen minder mogelijkheden werden geboden dan voorheen, thans zijn de mogelijkheden, mede naar aanleiding van de orkanen, vrijwel nihil. Dit leidt ertoe dat de gedetineerden vanaf september 2017 - voor zover mogelijk volgens geïnterviewden - nog meer uren op cel doorbrengen. Op de dag van de inspectie zijn er slechts drie personeelsleden beschikbaar voor inzet op de afdeling van de mannelijke gedetineerden.

Luchten, recreatie en sport

De mannelijke gedetineerden krijgen twee keer per dag de mogelijkheid om te luchten. Er is slechts één luchtplaats in gebruik, omdat de overige twee luchtplaatsen in verband met vluchtgevaar niet kunnen worden gebruikt. Een deel van de aan de twee luchtplaatsen grenzende betonnen muren ontbreekt namelijk sinds de orkaan en zijn (nog) niet herbouwd.

Alle geïnterviewden geven aan dat er geen activiteiten worden aangeboden. Recreatie voor de mannelijke gedetineerden bestaat uit de mogelijkheid om ontsloten te worden uit de cel en meer bewegingsruimte en contact te hebben met andere gedetineerden in de gang aangrenzend aan de cellen. Voorts namen de inspecteurs waar dat een enkeling de mogelijkheid wordt geboden om bij een andere gedetineerde op cel een spel te spelen. Door het gevangenispersoneel wordt aangegeven dat de recreatieruimtes nog in gebruik zijn. In 2016 gaf de Raad reeds aan dat deze ruimtes onder handen genomen dienden te worden. Tijdens de huidige inspectie zagen de inspecteurs lekkages en kapot materieel in de

recreatieruimtes. Er is sinds september 2017 ook geen mogelijkheid meer om op cel televisie te kijken, omdat de kabelaansluiting buiten gebruik is. Het kerkgebouw is dusdanig beschadigd dat het niet kan worden gebruikt.

Op de vrouwenafdeling bevindt zich één gedetineerde en aan haar worden er ook geen activiteiten aangeboden. De deur van haar cel is een groot gedeelte van de dag ontsloten en gedurende deze tijden kan zij zelf naar buiten lopen om te luchten.

Bibliotheek

Op een plaatselijke waterlekkage na is de bibliotheek vrijwel ongeschonden gebleven. Echter is de bibliotheek niet geactualiseerd en zijn de mogelijkheden tot samenwerking met de plaatselijke bibliotheek niet onderzocht. Een enkeling maakt gebruik van de mogelijkheid om een boek te lenen, zo vertelt het personeelslid dat verantwoordelijk is voor de ruimte.

Sport

De sportinstructeur is niet meer beschikbaar om de gedetineerden te begeleiden bij het sporten. Uit gesprekken met gedetineerden volgt dat niet gesport kan worden, zo bevat de fitnessruimte defect materiaal.

Het materiaal op de vrouwenafdeling doet het volgens de dienstdoende bewaarster. De inspecteurs menen dat het fitnessapparaat zeer gedateerd oogt.

Arbeid

Sinds september 2017 is er alleen nog arbeid mogelijk in de keuken (6 personen), de huishoudelijke dienst (een aantal personen) en de bibliotheek (1 persoon). De onderhoudswerkzaamheden door de gedetineerden ligt stil. De werkplaats en het naaiatelier zijn gesloten, wegens schade en om veiligheidsredenen. De gedetineerden die daar werkzaam waren ontvangen geen loon. Er is ook niet onderzocht of bij werkuitval een vergoeding of andere compensatie wordt geboden.

Op het moment is er geen gedetineerdencommissie. De gedetineerden moeten nog nieuwe leden kiezen.

Opleiding

In 2016 waren de inspecteurs zeer te spreken over het opleidingsprogramma, de lesmethodes en beschikbare materialen voor veroordeelde jongvolwassenen tot en met 24 jaar. Sinds september 2017 is dit speciale opleidingsprogramma niet meer beschikbaar. Voor de overige gedetineerden is er op het moment ook geen aanbod aan opleidingen.

2.4.3 Conclusie 2018

In 2016 oordeelde de Raad dat van een gebalanceerd activiteitenaanbod voor alle gedetineerden slechts zeer beperkt tot geen sprake was. In 2018 is de Raad gedwongen om tot de conclusie te komen dat in het geheel geen zinvolle activiteiten worden aangeboden. Er is geen activiteitenprogramma, de sportmogelijkheden zijn nagenoeg nihil en er vindt in het geheel geen scholing plaats. Een deel van de gedetineerden kan geen arbeid meer verrichten.

De Raad acht het volstrekt onaanvaardbaar dat (inter)nationale wet- en regelgeving en standaarden worden geschonden. Het recht van gedetineerden op een activiteitenprogramma wordt geschonden en van resocialisatie is in het geheel geen sprake.

De Raad concludeert dat de aanbeveling van het CPT over het ontwikkelen van een activiteitenprogramma voor de gedetineerden niet is opgevolgd. Daarnaast concludeert de Raad dat de aanbeveling omtrent (financiële) compensatie bij werkuitval niet is opgevolgd.

2.4.4 Waardering 2018

Tabel 3: Waardering activiteitenprogramma

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Activiteitenprogramma				

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

2.5 Accommodatie en hygiëne

De accommodatie waar gedetineerden verblijven moet voldoen aan de daarvoor geldende standaarden en de leefomstandigheden in de inrichting moeten hygiënisch zijn.

2.5.1 Aanbevelingen 2016

De aanbevelingen die de Raad in het kader van het criterium accommodatie en hygiëne deed zijn:

- Bevorder dat de nieuwbouw plaatsvindt, zodat de Sint Maartense gevangenis (beter) voldoet aan de (inter-)nationaal geldende wet- en regelgeving en normen.
- Draag zorg dat de mankementen met betrekking tot de celsloten daadwerkelijk op zeer korte termijn worden verholpen.
- Draag zorg voor stoelen in de cellen.

De aanbevelingen van het CPT die hiermee verband houden en niet waren opgevolgd zijn:

- The CPT recommends that cells of 10 m² do not accommodate more than two prisoners, and ideally that they only hold one prisoner. Further, the Committee would like to be informed of the state of repair of the prison following the renovation work, including as regards the association and exercise rooms.
- The CPT recommends that the authorities of Sint Maarten adopt and implement a coherent strategy designed to combat prison overcrowding, taking due account of the relevant Council of Europe recommendations in this area, such as Recommendation R (99) 22 concerning prison population inflation; Rec (2000) 22 of 29 November 2000 on improving the implementation of the European rules on community sanctions and measures; Rec (2003) 22 on conditional release (parole); Rec (2006) 13 on the use of remand in custody; and Recommendation CM/Rec (2010)1 on the Council of Europe Probation Rules.

2.5.2 Bevindingen 2018

Het gebouw verkeert in zeer slechte staat. Er is veel schade waarneembaar, zowel in als rondom het gebouw.

Een cruciaal punt binnen elke gevangenis zijn goed werkende sloten. Geïnterviewden geven aan dat in 2017 de cilinders van de sloten zijn vervangen, maar dat de sloten nog steeds niet naar behoren werken. Dit is meerdere malen door de inspecteurs waargenomen, zowel op de mannen- als op de vrouwenafdeling. Zowel gedetineerden als het personeel wijzen op het grote gevaar voor de veiligheid van alle aanwezigen in het geval van calamiteiten.

Op basis van de Onderlinge Regeling beschikbaarstelling detentiecapaciteit is na de orkanen een zestigtal gedetineerden tijdelijk voor zes maanden overgeplaatst naar gevangenissen in Curaçao en Nederland.⁷ Ondanks eigen capaciteitsproblemen was het Land Curaçao bereid te helpen. De formeel afgesproken termijn is verstreken. Een geïnterviewde geeft aan dat het Land Sint Maarten ervoor dient te waken dat verlenging tijdig wordt aangevraagd of voorzieningen worden getroffen om de gedetineerden terug te halen. Anders kan het het doel en de daaruit voortkomende solidariteit van de Onderlinge Regeling aantasten en de werkrelatie van de verschillende uitvoerende organisaties in de landen onder druk zetten. Daarnaast merkt een geïnterviewde op dat de staat van de gevangenis en de veiligheidssituatie van en in de gevangenis een zodanige dreiging kan vormen, waardoor de gedetineerden niet terug zouden kunnen komen.

Op het moment zijn in totaal 70 plekken *beschikbaar*⁸ in de Pointe Blanche gevangenis, waarvan 58 plekken zijn gevuld. Dit betekent voor de gevangenis in Sint Maarten een tijdelijke verlichting van de problematiek ten aanzien van overbevolking, plaatsing van gedetineerden op de afdelingen (i.v.m. veiligheid) en het aantal gedetineerden per cel. Door de tijdelijke overplaatsing is er ruimte om twee gedetineerden per cel te plaatsen en kan er meer gedifferentieerd worden op de afdelingen.

De geïnterviewde gedetineerden en het personeel zijn het erover eens dat de algehele hygiëne binnen de gevangenis verslechterd is ten opzichte van 2016. Zij wijzen op viezigheid, scheuren, lekkages, schimmel en vuil op het terrein. De inspecteurs nemen dit ook waar tijdens de inspectie. Ook bevinden zich relatief veel vogels (duiven) op het terrein en op de afdelingen. Een personeelslid van de afdeling onderhoud geeft aan dat de wil er zeker is om bijvoorbeeld losliggend puin op het terrein op te ruimen, maar dat daarvoor en voor andere onderhoudswerkzaamheden op het moment geen geld is.

Voorts geven de gedetineerden aan dat het sanitair het niet altijd doet en dat weinig schoonmaakmiddelen beschikbaar zijn. Het bedrijf dat ingehuurd werd om periodiek binnen de gevangenis schoon te maken komt ook niet meer. In de cellen en gangen is duidelijk te zien dat onderhoud en reparaties dienen plaats te vinden.

Sinds vorig jaar beschikken de gedetineerden over stoelen op cel.

---

⁷Onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden regelende de samenwerking tussen Curaçao, Sint Maarten en Nederland op het gebied van de onderlinge beschikbaarstelling van detentiecapaciteit, AB 2014, 20.

⁸ Met de term beschikbaar wordt bedoeld dat deze plekken er als zodanig zijn onder de huidige praktijk. De Raad is van mening onder de huidige omstandigheden geen enkele plaats 'daadwerkelijk beschikbaar' is.

De keuken die geheel gerenoveerd was, is door de orkanen beschadigd. De afzuiginstallatie, de airconditioning en de oven werken niet. Dit komt volgens geïnterviewden de hygiëne niet ten goede.

2.5.3 Conclusie 2018

De Raad gaf reeds in zijn rapport uit 2016 aan voorstander te zijn van nieuwbouw en deed hierover een aanbeveling. Indien de Raad de huidige staat van het gebouw en de gevolgen daarvan meeweegt versterkt dit het standpunt van de Raad nog meer. De accommodatie waar de gedetineerden verblijven voldoet niet aan de daarvoor geldende standaarden. De algehele staat van hygiëne is achteruit gegaan en gewaakt moet worden voor het uitbreken van ziektes.

Daarnaast doet de Raad nogmaals een dringend beroep op de daarvoor verantwoordelijken om de gevangenis van de benodigde werkende sloten te voorzien. De Raad herhaalt nogmaals de grote zorgen die het heeft ten aanzien van het personeel en de gedetineerden in het geval van een calamiteit.

Door de tijdelijke overplaatsing van een deel van de gedetineerde kan de gevangenis momenteel voldoen aan de eis van maximaal twee personen per cel en kampt men niet met overbevolking. De Raad merkt echter op dat sprake is van een bijzondere en tijdelijke situatie. Het gaat hier niet om een beslissing om de leefruimte van de gedetineerde structureel te verbeteren, maar om een tijdelijke ‘verbetering’ als gevolg van de overplaatsingen. De Raad benadrukt dat deze ‘verbetering’ slechts van tijdelijk aard is. Een structurele oplossing is nog steeds benodigd.

De Raad concludeert dat de aanbevelingen van de Raad over de nieuwbouw en vervanging van sloten niet zijn opgevolgd. De aanbeveling over het verschaffen van stoelen is wel opgevolgd.

Aan de aanbevelingen van het CPT over overbevolking van de gevangenis en leefruimte van gedetineerden is op het moment voldaan. De Raad benadrukt nogmaals dat de opvolging van tijdelijk aard is.

2.5.4 Waardering 2018

Tabel 4: Waardering accommodatie en hygiëne

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Accommodatie en hygiëne	Oranje	Oranje	Oranje	Rood

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

2.6 Voeding en winkel

De voeding die de inrichting verstrekt dient toereikend, verantwoord samengesteld, van voldoende kwaliteit en voldoende gevarieerd te zijn. Bij de voedselverstreking moet rekening

worden gehouden met medisch voorgeschreven diëten en met uit de godsdienst of levensovertuiging van gedetineerden voortkomende wensen. De inrichtingswinkel biedt een redelijk aanbod tegen prijzen die niet substantieel hoger zijn dan in de vrije samenleving.

2.6.1 Aanbeveling 2016

De aanbeveling van het CPT die verband houdt met het criterium voeding en winkel, welke niet was opgevolgd is:

- The CPT recommends that the current approach to employing outside workers in the kitchen be reviewed, with a view to replacing them with inmates, thus enabling more funding to be spent on food stuffs and as a result providing a more varied diet to prisoners.

2.6.2 Bevindingen 2018

De warme maaltijd is op het moment voor de gedetineerden het 'hoogtepunt' van de dag. De geïnterviewde gedetineerden beoordelen de kwantiteit en kwaliteit van de warme maaltijd als goed. De inspecteurs hebben een (kip) maaltijd geproefd. Daarnaast geven de gedetineerden aan meer variatie te willen.

De gevangenen maken nog steeds gebruik van de mogelijkheid om producten te bestellen van de 'kantine'. De geïnterviewde gedetineerden geven aan dat de bestelronde en levering niet (meer) altijd om de twee weken plaatsvindt. Een personeelslid licht toe dat dit te maken heeft met de personeelstekorten. Ook melden de gedetineerden dat er bij de betalingen soms wat misgaat en dat het voorkomt dat producten over datum zijn. Voorts merkt een personeelslid op dat door het uitvallen van bepaalde werkzaamheden de aldaar werkzame gedetineerden geen inkomen meer voor zichzelf kunnen genereren en dus ook geen of minder producten kunnen bestellen in het geval zij geen steun van familie ontvangen.

Het keukenpersoneel bestaat nog steeds deels uit gedetineerden en deels uit extern ingehuurde krachten. Zoals eerder aangegeven in paragraaf 2.5.2 werken de afzuiginstallatie, de airconditioning en de oven niet.

De watertank op het terrein van de gevangenis is zodanig beschadigd dat het niet kan worden gebruikt.

2.6.3 Conclusie 2018

De verstrekking van voeding en de mogelijkheid tot aanschaf van producten voldoen volgens de Raad. De Raad geeft de gevangenis wel mee om ervoor te zorgen dat de gedetineerden elke twee weken producten kunnen bestellen.

De bemensing in de keuken is nog steeds samengesteld uit gevangenen en ingehuurd personeel. De Raad concludeert dat de aanbeveling van het CPT om de keuken alleen met gedetineerden te bemensen niet is opgevolgd.

2.6.4 Waardering 2018

Tabel 5: Waardering accommodatie en hygiëne

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Voeding en Winkel				

Donker groen: Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

2.7 Maatschappelijk contact

Nationale en internationale regelgeving bepaalt dat gedetineerden contact kunnen hebben met verwanten, relaties en vertegenwoordigers van externe instanties. Dit kan door middel van bezoek, telecommunicatie en correspondentie. Op grond van artikel 24 van de Gevangenismaatregel kunnen gedetineerden eenmaal per twee weken gedurende een uur bezoek ontvangen.

2.7.1 Aanbevelingen 2016

De aanbeveling van het CPT die verband houdt met het criterium maatschappelijk contact en niet was opgevolgd is:

The CPT recommends that the card phones at Pointe Blanche be repaired. Further, access to a telephone should be improved at Simpson's Bay.

2.7.2 Bevindingen 2018

Bezoek

Zowel de bezoekersruimte als de ruimte aangrenzend daaraan (doorgaans de ruimte waar de advocaten spreken met hun cliënten) zijn beschadigd, maar nog wel in gebruik.

Gedetineerden kunnen één maal per week op vaste momenten voor 30 minuten bezoek ontvangen.

Telefoneren

Het betaalde telefoonsysteem is zowel bij de vrouwenafdeling als de mannenafdeling geheel buiten gebruik. De enige mogelijkheid om te bellen is op afspraak via de maatschappelijk werksters. De gedetineerden zijn niet te spreken over het gebrek aan contact met de buitenwereld.

Media

De gevangenen kunnen alleen door middel van kranten op de hoogte blijven van de actualiteiten in de vrije samenleving. De kabelaansluiting is defect, waardoor geen televisie op cel kan worden gekeken.

2.7.3 Conclusie 2018

De geboden bezoekenmogelijkheden voldoen formeel aan de daaraan gestelde eisen. De contactmogelijkheden door middel van telecommunicatie zijn zeer beperkt.

De Raad concludeert dat de aanbeveling van het CPT over reparatie van de betaalde telefoons niet is opgevolgd.

2.7.4 Waardering 2018

Tabel 6: Waardering maatschappelijk contact

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Maatschappelijk contact	Licht groen	Donker groen	Licht groen	Licht groen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

Donker groen: Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

2.8 Toegang zorg

De inrichting biedt gekwalificeerde medische zorg, waaronder psychosociale en tandheelkundige zorg. Tevens is geestelijke verzorging beschikbaar die aansluit bij de godsdienst/levensovertuiging van de gedetineerden.

2.8.1 Aanbevelingen 2016

De aanbeveling die de Raad in het kader van het criterium toegang zorg deed zijn:

- Onderzoek of er op korte termijn een geestelijk verzorger in dienst kan worden genomen.

De aanbevelingen van het CPT die hiermee verband houden en niet zijn opgevolgd betreffen:

- The CPT recommends that the presence of the doctor at the prison be increased to the equivalent of a half-time position. Further, provision should be made for a dentist to visit the prison once a week and for the dentist's surgery to be properly equipped.
- The CPT recommends that the authorities draw up a list of medication that should in every case be distributed by health-care staff (such as anti-psychotics, methadone and antiretroviral drugs) and to put in place procedures for the distribution of other medication that guarantees confidentiality. Further, the health-care service should ensure that the drugs chart, showing which prisoner was provided with which medication and when, is properly maintained, and that all missed medication dosages are recorded.
- The CPT recommends that the Sint Maarten authorities take the necessary steps to ensure that prisoners suffering from a serious mental disorder are cared for in an adequately equipped hospital environment. Further, it would like to receive details of the treatment afforded to the above-mentioned prisoner since the time of the visit.

2.8.2 Bevindingen 2018

Medische dienst

De drie gekwalificeerde en ervaren verpleegsters zijn doordeweeks tijdens kantooruren aanwezig. Daarbuiten draaien ze piket-diensten. De arts bezoekt eenmaal per week een dagdeel de gevangenis. De verpleegsters komen volgens de gedetineerden nooit op de afdeling.

De verpleegsters geven aan de medicatie aan gedetineerden in het kantoor van de medische dienst te verstrekken. De medische dienst hanteert dezelfde procedure als in 2016. Net als in 2016 is er geen lijst opgesteld met medicatie die alleen door de medische dienst mag worden toegediend.

In de ziekenboeg bevinden zich twee niet-zieke gedetineerden, één in verband met de veiligheid en één wegens een lichamelijke beperking.

Tandarts

Toegang tot de tandarts is nog steeds een knelpunt. De gevangenis heeft geen tandarts in dienst en bezoeken door een tandarts aan de gevangenis vinden ook niet plaats. De Commissie van Toezicht geeft aan klachten te ontvangen over name de tandheerkundige zorg. De tandartsen willen alleen hun diensten verstrekken als eerst onbetaalde rekeningen worden voldaan of alleen als vooraf betaald wordt. Daarnaast staan vervoersproblemen vanuit de gevangenis eraan in de weg om een tandarts te bezoeken.

De defecte tandartsstoel bevindt zich nog steeds in de kamer van het medisch personeel.

Gedragsstoornissen

De situatie waarbij ernstig gedragsgestoorden gemengd zitten met de 'normale' gevangenispopulatie is ongewijzigd.

Geestelijke zorg

Er is geen geestelijk verzorger in dienst van de gevangenis. Er vinden in het geheel geen diensten of bijbellessen plaats. De kerk is zodanig beschadigd dat het niet meer in gebruik is.

2.8.3 Conclusie 2018

De Raad meent dat het aanbod aan psycho-medische zorg deels voldoet, maar in vergelijking met 2016 is verslechterd. Dit laatste geldt op het gebied van toegang tot tandheerkundige zorg en geestelijke zorg. Zowel de vrouwelijke als de mannelijke gedetineerden kunnen hun godsdienst of levensovertuiging niet belijden en beleven door afwezigheid van vertegenwoordigers van verschillende denominaties. Dit gold in 2016 alleen voor de mannen, nu dus ook voor de vrouwen. De aanbeveling van de Raad is niet opgevolgd.

Al in eerdere rapporten is door de Raad geconstateerd dat het niet of vertraagd betalen van rekeningen buiten de macht ligt van maar gevolgen heeft voor de organisaties. In deze inspectie blijkt het gevolgen te hebben voor gedetineerden om van specialistische hulp gebruikt te kunnen maken. De Raad meent dat in een oplossing moet worden voorzien. Ten slotte blijkt de ziekenboeg (nog steeds) niet uitsluitend voor medische doeleinden gebruikt te worden. De Raad wees al eerder op deze ongewenste situatie.

De Raad concludeert dat de aanbeveling van de Raad over het in dienst nemen van een geestelijk verzorger niet is opgevolgd.

De Raad concludeert dat de in totaal drie aanbevelingen van het CPT over de arts en tandarts(instrumentarium) (1), de lijst met medicatie en de procedure m.b.t. de medicatie (2) en gedragsstoornissen (3) nog steeds niet (geheel) zijn opgevolgd.

2.8.4 Waardering 2018

Tabel 7: Waardering toegang zorg

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Toegang zorg	Oranje	Licht groen	Oranje	Oranje

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

2.9 Sancties en maatregelen

De handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting dient proportioneel te zijn en in overeenstemming met (inter)nationale regelgeving en normen. Gedetineerden dienen vóór sanctionering te worden gehoord. Een op te leggen sanctie dient voor de gedetineerde begrijpelijk te zijn en opgelegd te worden door een daartoe bevoegde functionaris.

2.9.1 Aanbeveling 2016

De aanbeveling die de Raad in het kader van het criterium omtrent sancties en maatregelen deed is:

- Draag zorg dat sanctionering altijd plaatsvindt door een daartoe bevoegde functionaris.

2.9.2 Bevindingen 2018

Zowel de CvT als personeel van de gevangenis wijzen erop dat sanctionering plaatsvindt door een daartoe bevoegd persoon. De waarnemend chef huisdienst geeft advies over de op te leggen sanctie en (één van) de directeuren nemen het formele besluit. Bij afwezigheid van de directeuren is het unithoofd detentie specifiek aangewezen om beslissingen over sancties te kunnen nemen.

2.9.3 Conclusie 2018

Sanctionering vindt plaats door een daartoe bevoegd persoon.

De Raad concludeert dat de aanbeveling van de Raad is opgevolgd.

2.9.4 Waardering 2018

Tabel 8: Waardering sancties en maatregelen

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtsp ositie	Sancties en maatregelen				

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

Donker groen: Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

2.10 Klachtafhandeling en toezicht

Gedetineerden kunnen zich bij de beklagcommissie uit de Commissie van Toezicht beklagen over hen opgelegde sancties en of maatregelen en over hun psycho-medische verzorging. De klachten worden in beginsel binnen twee weken afgedaan. De CvT kan daarbij gebruik maken van bemiddeling door de maandcommissaris die beziet in hoeverre, buiten een formele klachtprocedure om, aan de klacht tegemoet kan worden gekomen.

2.10.1 Aanbevelingen 2016

De aanbeveling die de Raad in het kader van het criterium klachtenafhandeling en toezicht deed is:

- Bevorder dat de Commissie van Toezicht tweejaarlijks verslag uitbrengt over haar werkzaamheden.

De aanbeveling van het CPT die hiermee verband houdt en niet was opgevolgd is:

- The CPT recommends that the Sint Maarten authorities review the current system of complaints, (...).

2.10.2 Bevindingen 2018

De Commissie van Toezicht bestaat thans uit zeven leden, waarvan één nieuw lid nog formeel benoemd moet worden. Er heerst vanuit de gevangenis onduidelijkheid over de invulling van het voorzitterschap van de CvT. De voorzitter van de CvT is overgeplaatst naar een ander eiland. Op het moment worden de mogelijkheden bekeken om deze rol beter te kunnen invullen. De nieuwe situatie heeft met name gevolgen voor de frequentie van de vergaderingen. Deze vinden niet meer maandelijks plaats, maar doorgaans eens per zes tot acht weken. Indien nodig is er in plaatsvervangende van de voorzitter voorzien. Deelname van de directeuren (of één van hen) aan de vergadering verloopt nog niet zoals beoogt. Dit punt zal in de volgende vergadering worden besproken.

De externe communicatie door de leiding van de gevangenis wordt door meerdere geïnterviewden als knelpunt benoemd. Onder meer de communicatie tussen (de beklagcommissie) van de CvT en het gevang verloopt niet goed. Gevraagde inlichtingen ter behandeling van een klacht worden niet voortvarend genoeg opgepakt, aldus de voorzitter. De

Commissie moet vaak meerdere keren rappelleren en soms stevige taal gebruiken alvorens een antwoord ontvangen wordt. Het antwoord voldoet vaak ook niet aan de verwachtingen van de Commissie. Voorts zou de Commissie graag zien dat het MT van de gevangenis - zoals reeds verzocht - schriftelijk aan de CvT rapporteert.

De maandcommissaris gaat elke maand langs en heeft toegang tot de gedetineerden. De brievenbus, waarvan alleen de CvT een sleutel heeft, wordt nog steeds gebruikt door de gedetineerden. De geïnterviewde gedetineerden hebben de indruk dat zij niet altijd toegang hebben tot de maandcommissaris. De CvT stelt geen signalen hierover te hebben ontvangen.

De klachtenprocedure is niet herzien.

De Commissie wijst erop dat het momenteel relatief rustig is voor wat betreft klachten. De ontvangen klachten betroffen onder meer klachten over de medische zorg, toelating van de advocaat tot de gevangenis en retournering van gelden na vrijlating (CvT onbevoegd). Verder was er een klacht in verband met de tijdelijke overplaatsing van een gedetineerde en een aantal klachten van gedetineerden dat personeel van de gevangenis weinig bereidheid toont om rekening te houden met de gedetineerde(n). Het is in sommige situaties lastig voor de Commissie om een goed beeld te vormen van wat er daadwerkelijk is voorgevallen doordat de informatiepositie niet optimaal is.

Aan het wettelijk vereiste om twee keer per jaar schriftelijk verslag uit te brengen aan de minister van Justitie is niet voldaan. De voorzitter geeft aan dat de deadline voor het uitbrengen van een verslag inmiddels ook is verstreken. Genoemde redenen zijn: de overplaatsing van de voorzitter, de zoektocht naar een nieuw lid en het ontbreken van een aanspreekpunt bij het ministerie van Justitie.

2.10.3 Conclusie 2018

De huidige situatie ten aanzien van het voorzitterschap, de moeizaam verlopende communicatie en niet goede lopende informatieverschaffing zorgen voor een niet goed functionerende (interne) klachtenprocedure. De Raad wijst nogmaals op ieders rol en verantwoordelijkheden ten aanzien van de klachtenafhandeling.

De frequentie van de bezoeken van de maandcommissaris is gewijzigd van eens per week, naar eens per maand. De Raad stelt vast dat de Commissie van Toezicht zowel in 2017 als in 2018 niet eens in de zes maanden verslag heeft uitgebracht aan de minister over haar werkzaamheden.

De Raad concludeert dat de voor wat betreft klachtafhandeling en toezicht geen vooruitgang is geboekt. De aanbeveling van de Raad over het voldoen aan het wettelijke vereiste over het uitbrengen van verslagen is niet opgevolgd.

De Raad concludeert dat de aanbeveling van het CPT over herziening van de klachtenprocedure niet is opgevolgd.

2.10.4 Waardering 2018

Tabel 9: Waardering beklag

Aspect	Criterium	2016		2018	
Rechtspositie	Beklag	Oranje	Oranje	Oranje	Rood

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

3 Onderzoekresultaten: Personeel en organisatie

3.1 Inleiding

Aan de hand van vier criteria heeft de Raad in het rapport uit 2016 beoordeeld hoe het is gesteld met het aspect personeel en organisatie. De Raad deed in dit kader vier aanbevelingen aan de minister van Justitie. Ook werd aanbevolen om de niet opgevolgde aanbevelingen geformuleerd door het CPT alsnog op te volgen.

De Raad beoordeelt de opvolging van de geformuleerde aanbevelingen. Eerst geeft de Raad het criterium weer en vervolgens de daaruit voortvloeiende aanbeveling(en) van de Raad. Indien van toepassing is (zijn) ook de daarmee verband houdende en niet opgevolgde aanbeveling(en) van het CPT weergegeven. Daarna worden de bevindingen weergegeven, gevolgd door een conclusie en schematische waardering van de stand van zaken over de opvolging van de aanbeveling(en).

3.2 Personele zorg

De inrichting dient de personele inzet kwalitatief en kwantitatief op orde te hebben en de betrokkenheid van medewerkers bij de organisatie te stimuleren. De bezetting van functies dient in overeenstemming te zijn met de formatie. Medewerkers moeten functiegeschoold zijn en in staat zijn om hun functie optimaal te vervullen. Leidinggevenden laten zich bij medewerkers zien en tonen betrokkenheid bij het primaire proces. Het verzuim is op jaarbasis gemiddeld niet hoger dan 5%.

3.2.1 Aanbevelingen 2016

De aanbevelingen die de Raad in het kader van het criterium personele zorg deed zijn:

- Draag binnen afzienbare tijd zorg voor opschoning van het personeelsbestand.
- Draag zorg voor een werkend ziekteverzuimbeleid.

De aanbevelingen van het CPT die hiermee verband houden en niet zijn opgevolgd zijn:

- The CPT recommends that the Sint Maarten authorities take the necessary measures to increase the number of prison officers employed as well as to develop the capacity and role of prison officers, in the light of the above remarks. In parallel, the amounts of overtime should be reduced and the levels of, and reasons for, absenteeism tackled.
- The CPT recommends that all prison officers be offered regular in-service training.

3.2.2 Bevindingen 2018

De directeur van de gevangenis is voor onbepaalde tijd met verlof. Het tweekoppig team dat in de eerste helft van 2017 door de minister van Justitie is aangesteld om de functie van directeur voor de duur van drie maanden waar te nemen vervult deze functie tot op heden. De directeurs geven aan dat nog niet alle aspecten van hun waarneming formeel zijn geregeld. Ook geven zij aan dat het ontbreekt aan de benodigde steun en financiën vanuit het bestuur.

Voorts was besloten dat het tijdelijk management zou worden ondersteund door een *taskforce*. Uit het onderzoek komt naar voren dat de *taskforce* al maanden niet bijeen is gekomen. In juni 2018 is weer een start gemaakt met de bijeenkomsten.

Het bestuur heeft het functieboek voor de gevangenis (nog) niet goedgekeurd. Ontevredenheid over de rechtspositie zorgt nog steeds voor ziektemeldingen. De leiding van de gevangenis meent dat het ziekteverzuim is afgenomen, maar velen bestempelen het ziekteverzuim nog wel als problematisch. Een deel van de langdurig zieken is weer op het werk verschenen, maar is beperkt inzetbaar voor de werkzaamheden binnen de gevangenis. Het blijft een uitdaging om voor deze mensen passende werkzaamheden te vinden binnen de setting van een gevangenis. Voorts zijn er personeelsleden die uitgeleend zijn aan andere organisaties, maar nog steeds drukken op de formatie van de gevangenis. Er is een aantal mensen uit dienst getreden en een enkeling is ontslagen, echter kan na werving geen opleiding van nieuw personeel plaatsvinden omdat de *Justice Academy* sinds september 2017 niet meer in bedrijf is. Op het moment worden ook geen (vervolg)opleidingen aangeboden aan het personeel. Gezamenlijk opleiden is een onderwerp van gesprek bij het gevangenisdirecteuren overleg, echter blijven de financiën een struikelblok.

De directie geeft aan dat er volgens een nieuw rooster wordt gewerkt om onder meer het overwerk probleem aan te pakken. Een geïnterviewde geeft aan dat het overwerk is afgenomen maar met als gevolg minder mensen per dienst. Op de dag van de inspectie waren er twaalf personeelsleden ingepland. Van deze twaalf zijn er vier ziekmeldingen, twee personen op vakantie en is één persoon beperkt inzetbaar. Meerdere geïnterviewden geven aan dat de bezetting nog steeds beneden peil is.

3.2.3 Conclusie

De Raad constateert dat geen resultaten zijn geboekt op het gebied van voldoende personeel, opschoning van het personeelsbestand en een werkend ziekteverzuimbeleid. Een groot struikelblok blijft de stagnering van de invoering van het functieboek.

De achterstand in opleidingen van het personeel is nog actueel en neemt toe. De Raad wijst erop dat zelfs als er nieuw personeel geworven wordt, het personeel niet opgeleid kan worden.

Het voorgaande dwingt de Raad tot de conclusie dat er geen vooruitzicht is op versterking van het personeel in de nabije toekomst. Samenwerking is volgens de Raad dan ook een noodzakelijke voorwaarde om in een oplossing te kunnen voorzien.

De aanbevelingen van de Raad over opschoning van het personeelsbestand en een werkend ziekteverzuimbeleid zijn niet opgevolgd.

De aanbevelingen van het CPT over maatregelen om het personeelsbestand uit te breiden en regelmatige training van het personeel zijn ook niet opgevolgd.

3.2.4 Waardering

Tabel 10: Waardering personele zorg en -inzet

Aspect	Criterium	2016		2018	
Personeel en organisatie	Personele zorg en -inzet	Oranje	Licht groen	Oranje	Oranje

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

3.3 Communicatie

De inrichting dient actief met haar medewerkers en omgeving te communiceren. Medewerkers nemen om die reden deel aan werkoverleg. Het resultaat van dit overleg wordt vastgelegd en gedeeld. Zowel binnen als buiten de organisatie dient bekend te zijn welke koers de inrichting wil varen. De leiding communiceert om die reden actief met de medewerkers en ketenpartners.

3.3.1 Aanbevelingen 2016

De aanbeveling die de Raad in het kader van het criterium communicatie deed is:

- Bewerkstellig vastlegging van een formele communicatiestructuur die zowel de interne als externe communicatie ten goede komt.

3.3.2 Bevindingen 2018

Tijdens de rondleiding van de inspecteurs van de Raad en interviews wordt aangegeven dat de interne communicatie nog steeds in het algemeen beter kan.

Elke ochtend vindt er een briefing plaats. Overige overleggen vinden niet structureel plaats. Volgens geïnterviewde gedetineerden is de communicatie tussen het personeel onderling als slecht te bestempelen, waardoor het personeel onvoldoende op de hoogte is van onder meer bijzonderheden voorgevallen tijdens hun dienst. De gedetineerden menen dat hun persoonlijke veiligheid hierdoor in het gedrang is.

Een geïnterviewde geeft aan dat de communicatie tussen de gevangenis en het ministerie van Justitie niet goed verloopt. Dit geldt met name ten aanzien van het (al dan niet) aanleveren van stukken en het verschaffen van informatie van de zijde van het ministerie.

In paragraaf 2.10 wees de Raad erop dat meerdere geïnterviewden, waaronder de CvT, de (externe) communicatie vanuit de leiding van de gevangenis als knelpunt benoemt. Het Openbaar Ministerie merkt op dat de communicatie met en vanuit de gevangenis nagenoeg nihil is. Op verzoeken wordt vaak niet of vertraagd gereageerd vanuit de leiding. Het OM voelde zich door het voorgaande genoodzaakt (de Secretaris-Generaal van) het ministerie van Justitie hiervan op de hoogte te stellen.

De gevangenis beschikt niet over een vastgelegde formele communicatiestructuur.

3.3.3 Conclusie

De gebrekkige communicatie vanuit de leiding van de gevangenis heeft zich uitgebreid naar meerdere ketenpartners en baart de Raad zorgen. Er dient volgens de Raad actiever gecommuniceerd te worden vanuit de leiding. De Raad spoort de minister aan ook vanuit zijn eigen department aandacht te hebben voor de communicatie met en door de gevangenis. Het alsnog vaststellen van een formele communicatiestructuur zou een goede eerste stap zijn.

De aanbeveling van de Raad over het vastleggen van een formele communicatiestructuur is niet opgevolgd.

3.3.4 Waardering

Tabel 11: Waardering communicatie

Aspect	Criterium	2016		2018	
Personeel en organisatie	Communicatie	Oranje	Rood	Rood	Rood

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

3.4 Integriteit

Medewerkers dienen hun functie integer uit te oefenen en binnen de inrichting is er aanhoudend aandacht voor het thema integriteit.

3.4.1 Aanbevelingen 2016

De Raad gaf in het rapport uit 2016 aan dat de gevangenis dient te beschikken over een geupdate en vastgesteld integriteitsplan. De Raad had hier reeds in eerdere rapporten aanbevelingen over gedaan en verwees hiernaar.

3.4.2 Bevindingen 2018

Het integriteitsplan voor de gevangenis verkeert nog steeds in conceptvorm. Tijdens de inspectie is aangegeven dat de integriteit van een deel van het personeel nog steeds in twijfel wordt getrokken. Contrabande vindt nog steeds zijn weg richting de gevangenis en er wordt op gewezen dat de *incentives* om normconform gedrag te vertonen er vrijwel niet zijn.

3.4.3 Conclusie

De Raad meent dat het tijd is om het integriteitsplan vast te stellen en een aanvang te maken met de uitvoering. Eerdere aanbevelingen van de Raad in dit verband zijn niet opgevolgd.

3.4.4 Waardering

Tabel 12: Waardering integriteit

Aspect	Criterium	2016		2018	
Personeel en organisatie	Integriteit				

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

3.5 Evaluatie

De inrichting dient geregeld de verschillende aspecten van haar functioneren te evalueren door bijvoorbeeld toepassing van de regelkring plan, do, check, act. Zij stelt op basis van het resultaat daarvan beleid en uitvoering bij.

3.5.1 Aanbeveling 2016

De aanbeveling die de Raad in het kader van het criterium evaluatie deed is:

- Evalueer periodiek de verschillende aspecten van het functioneren van de gevangenis en stel zo nodig op basis van het resultaat beleid en uitvoering bij.

3.5.2 Bevindingen 2018

Periodieke evaluatie van het functioneren van de gevangenis vindt niet plaats.

3.5.3 Conclusie

De aanbeveling van de Raad over evaluatie is niet opgevolgd.

3.5.4 Waardering

Tabel 13: Waardering

Aspect	Criterium	2016		2018	
Personeel en organisatie	Evaluatie				

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

4 Conclusie & aanbeveling

De Raad heeft gekeken naar de opvolging van zijn aanbevelingen gedaan in 2016 ter verbetering van de rechtspositie van gedetineerden en ter verbetering van organisatieaspecten. Daarbij betrok de Raad ook de aanbevelingen van het CPT gedaan in 2014. De Raad concludeert dat van de in totaal achttien aanbevelingen van de Raad er slechts twee zijn opgevolgd. Daarnaast blijken geen één van de twaalf aanbevelingen van het CPT te zijn opgevolgd. De Raad maakt zich ernstig zorgen hierover, omdat een groot deel van de aanbevelingen aan de kern van het detentiewezen raakt.

Algemene conclusie

In 2016 en 2017 vroeg de Raad in drie verschillende (deel-)rapporten over het detentiewezen (nogmaals) dringende aandacht voor de situatie in de Point Blanche gevangenis en Huis van Bewaring. De Raad vond de situatie toen al dusdanig ernstig en onhoudbaar dat snel veranderingen nodig waren. Er was reeds toen een ondergrens overschreden. Het was tijd voor actie en de Raad spoorde de gevangenis, het ministerie van Justitie en het Land Sint Maarten aan hun verantwoordelijkheid op te pakken. De Raad was voorstander van een nieuwe detentie faciliteit en vond dat bij de aanpak van de problematiek van de gevangenis samenwerking voorop diende te staan. In de verschillende rapporten deed de Raad een groot aantal aanbevelingen ter verbetering.

Hoewel de Raad ervanuit ging dat begin 2017 een dieptepunt was bereikt ten aanzien van de gevangenis de situatie anno 2018 nog erger. Mede als gevolg van het natuurgeweld in september 2017 is de Raad genoodzaakt te concluderen dat naar aanleiding van de reeds in 2016 geconstateerde deplorabele toestand niet wezenlijk veel is veranderd én dat de situatie in de gevangenis zelfs is verslechterd. Er is sprake van ernstige schendingen van (inter-)nationaal geldende wetgeving en normen. De omstandigheden waaronder gewoond en gewerkt moeten worden zijn intussen zodanig slecht dat voortzetting daarvan op deze wijze absoluut onverantwoord is. Daarnaast is de gevangenis in het geheel niet voorbereid (geweest) op de preventie en beheersing van calamiteiten en gezien de staat van de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht zijn er onverantwoord hoge risico's voor de maatschappij. Voorts wijst de Raad op de grote en onacceptabele risico's voor de samenleving als de gedetineerden vrij komen. Er vindt op het moment namelijk in het geheel geen resocialisatie plaats. Het feit dat een deel van de gedetineerden tijdelijk in het buitenland verblijft zorgt volgens de Raad dat de situatie niet nog meer uit de hand loopt. Echter de Raad benadrukt dat dit een bijzondere en tijdelijke situatie betreft en dat er in een structurele oplossing dient te worden voorzien.

Gezien de algehele staat van de gevangenis en de gevolgen daarvan in de dagelijkse praktijk moet de Raad dan ook concluderen dat de gevangenis momenteel detentieongeschikt is en tevens ongeschikt is als werkplek. Van een humaan detentieklimaat en veilige werkplek is geen sprake.

Meerdere (internationale) instanties hebben reeds aan de bel getrokken, maar volgens de Raad zit er onvoldoende vaart achter de benodigde beslissingen en uitvoering daarvan.⁹

---

⁹ Zie bijvoorbeeld de bevindingen en aanbevelingen van de Voortgangscommissie in de rapportages met betrekking tot de gevangenis. Voortgangscommissie Sint Maarten (mei 2018). Negentwintigste rapportage aan het ministerieel overleg over de periode 1 januari 2018 – 1 april 2018.

De Raad dringt er daarom nogmaals bij de daarvoor verantwoordelijken op aan de hoognodige beslissingen te nemen en structurele maatregelen te treffen. Hierbij ziet de Raad ook een actieve rol voor het Koninkrijk weggelegd. De gevangenis, noch het ministerie van Justitie of het Land Sint Maarten kunnen de complexe problematiek volgens de Raad zelfstandig oplossen. De Raad benadrukt nogmaals dat samenwerking geboden zodat de gevangenis binnen de kortst mogelijke termijn gaat voldoen aan de (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT) normen waaraan de landen binnen het Koninkrijk zich gecommitteerd hebben.

De Raad wijst ook op zijn reviewonderzoek genaamd '*Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Vervolgonderzoek naar de interne veiligheid en maatschappijbeveiliging*' dat het beste in samenhang met dit rapport gelezen kan worden. De bevindingen en conclusies uit dat rapport zijn van gelijke strekking.

De herhaaldelijke bevindingen leiden tot de conclusie dat de aanbevelingen van de Raad stelselmatig niet worden opgevolgd.

De Raad neemt waar dat er wel - zelfs reeds gedurende lange tijd - wordt gesproken over de problematiek, maar dat de staatsrechtelijke systematiek van controle, toezicht en waarborging binnen het Land en het Koninkrijk niet functioneert.

Inmiddels heeft de Raad *en detail* vernomen dat er vanuit het Ministerie van Justitie opnieuw aan een plan wordt gewerkt voor de herbouw en renovatie van de gevangenis, alsmede plannen voor het personeel, resocialisatie, alternatieve straffen en in het algemeen een verbeterd regime. Alhoewel er inmiddels meerdere plannen van aanpak (2010,2014,2016, 2017) hebben gelegen die niet dan wel slechts ten dele zijn uitgevoerd, de beperkte renovatiewerkzaamheden uit 2014 die wel zijn uitgevoerd inmiddels alweer teniet zijn gedaan, is de Raad op basis van de geschiedenis terughoudend met zijn optimisme over de voornemens (zie ook het rapport van de Raad 2017) . Evengoed leent de situatie van wederopbouw zich er voor om de regering van Sint Maarten, de Minister van Justitie in het bijzonder, het voordeel van de twijfel te gunnen. Daarbij tekent de Raad aan dat de tussen Sint Maarten en Nederland overeengekomen deadlines van 1 augustus voor de reparatie van de buitenmuur respectievelijk medio september 2018 voor wat betreft het Plan, gemonitord zullen worden. De Raad spreekt tevens de verwachting uit dat er voor of bij die deadline dan ook een allesomvattend en concreet uitvoerbaar plan ligt, tevens voorzien van de waarborgen voor continuïteit na uitvoering. Voorzover er tegen die tijd geen behoorlijke vooruitgang is geboekt, is het mechanisme van de Raad waar het het doen van onderzoek en aanbevelingen betreft, uitgeput.

4.1 Aanbevelingen Raad en CPT

Rechtspositie

Aan de hand van negen criteria uit een door de Raad opgesteld toetsingskader heeft de Raad in 2016 beoordeeld hoe het was gesteld met de rechtspositie van gedetineerden. In dat kader deed de Raad in 2016 in totaal dertien aanbevelingen. In 2018 blijkt dat twee aanbevelingen zijn opgevolgd en elf aanbevelingen niet zijn opgevolgd (zie tabel 14).

Personeel & organisatie

Aan de hand van vier criteria beoordeelde de Raad in 2016 hoe het was gesteld met de personele organisatie. De Raad deed vier aanbevelingen. Uit de inspectie in 2018 blijkt dat geen van de aanbevelingen zijn opgevolgd (zie tabel 14).

Aanbevelingen CPT

Daarnaast deed de Raad de aanbeveling om de twaalf niet opgevolgde aanbevelingen van het CPT alsnog op te volgen. In 2018 blijkt het Land Sint Maarten geen enkele aanbeveling te hebben opgevolgd (zie tabel 16).

Stand van zaken aanbevelingen Raad en CPT

In tabel 14 is de stand van zaken weergegeven over de opvolging van de achttien aanbevelingen van de Raad.

Tabel 14: Stand van zaken opvolging aanbevelingen van de Raad i.v.m. de rechtspositie en personeel & organisatie

Aanbevelingen Raad 2016	Stand van zaken 2018
<i>Rechtspositie gedetineerden</i>	
1. Gebruik Justitieel informatie systeem	niet-opgevolgd
2. Insluitingsdocumenten	niet-opgevolgd
3. Vastleggen intakeproces	niet-opgevolgd
4. Huisregels	niet-opgevolgd
5. Informeren gedetineerden & vastlegging	niet-opgevolgd
6. Actualisering bibliotheek	niet-opgevolgd
7. Beleid (financiele) compensatie	niet-opgevolgd
8. Nieuwbouw	niet-opgevolgd
9. Celsloten	niet-opgevolgd
10. Stoelen	opgevolgd
11. Geestelijk verzorger	niet-opgevolgd
12. Sanctionering	opgevolgd
13. Verslagen Commissie van Toezicht	niet-opgevolgd
<i>Personeel & organisatie</i>	
14. Opschoning personeelsbestand	niet-opgevolgd
15. Werkend ziekteverzuimbeleid	niet-opgevolgd
16. Formele communicatiestructuur	niet-opgevolgd
17. Evaluatie	niet-opgevolgd

18. Opvolging CPT-aanbevelingen	niet-opgevolgd
---------------------------------	----------------

Tabel 15 bevat de *overall* waardering van de criteria in 2016 en de waardering naar aanleiding van de bevindingen in 2018.

Tabel 15: Waardering criteria Raad i.v.m. de rechtspositie en personeel & organisatie

Aspect	Criterium	2016		2018	
<i>Rechtspositie</i>	1. Rechtmatige insluiting	Oranje	Licht groen	Oranje	Oranje
	2. Huisregels	Licht groen	Licht groen	Licht groen	Oranje
	3. Activiteitenprogramma	Oranje	Rood	Rood	Rood
	4. Accommodatie en hygiëne	Oranje	Oranje	Oranje	Rood
	5. Voeding en winkel	Donker groen	Donker groen	Donker groen	Donker groen
	6. Maatschappelijk contact	Donker groen	Licht groen	Licht groen	Licht groen
	7. Toegang zorg	Licht groen	Oranje	Oranje	Oranje
	8. Sancties en maatregelen	Licht groen	Licht groen	Donker groen	Donker groen
	9. Beklag	Oranje	Oranje	Oranje	Rood
<i>Personeel & organisatie</i>	Personele zorg en -inzet	Oranje	Licht groen	Oranje	Oranje
	Communicatie	Oranje	Rood	Rood	Rood
	Integriteit	Oranje	Oranje	Oranje	Rood
	Evaluatie	Rood	Rood	Rood	Rood

Rood: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje: voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen: Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

Donker groen: Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

Tenslotte bevat tabel 16 een overzicht van de status met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen van het CPT.

Tabel 16: Overzicht stand van zaken opvolging aanbevelingen CPT i.v.m. rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie

CPT aanbeveling	2016	2018
<i>Rechtspositie</i>		

1. Informeren over datum vrijlating	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
2. Ontwikkelen activiteitenprogramma	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
3. Overbevolking gevangenis	niet-opgevolgd	(tijdelijk) opgevolgd
4. Leefruimte per gedetineerde	niet-opgevolgd	(tijdelijk) opgevolgd
5. Herziening keukenpersoneel	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
6. Betaalde telefoons	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
7. Inzet dokter en toegang/middelen tandarts	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
8. Medicatie	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
9. Voorziening mbt psychiatrische stoornissen	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
10. Herziening klachtenprocedure	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
<i>Personeel & organisatie</i>		
11. Capaciteit personeel	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd
12. Training van personeel	niet-opgevolgd	niet-opgevolgd

4.2 Aanbeveling Raad 2018

De Raad dringt er bij de minister van Justitie op aan om prioriteit te geven aan de nog niet ter hand genomen aanbevelingen.

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving

Goldfinch Road 11 | Point Blanche | Sint Maarten

info@rrh-sxm.org

www.raadrechtshandhaving.com

Oktober 2018